

Provinciale Staten
Van Limburg

Cluster	FIN	Behandeld	N.J. Engbersen
Ons kenmerk	DOC-00341008	Telefoon	+31 6 11 58 70 71
Uw kenmerk	Statenvoorstel	Maastricht	5 oktober 2022
Bijlage(n)	4	Verzonden	5 oktober 2022

Onderwerp

Gewijzigd Statenvoorstel Programmabegroting 2023

Geachte Staten,

In de bijlage treft u het gewijzigde Statenvoorstel Programmabegroting 2023 aan.

Aanleiding om het voorstel te wijzigen is de septembercirculaire provinciefonds 2022. Zoals met uw Staten is afgesproken bij de behandeling van de Programmabegroting 2022 op 12 november 2022 zal deze bij de besluitvorming betrokken worden. Omdat gelijktijdig uit interne review een tweetal correcties noodzakelijk bleken, hebben wij geopteerd voor integrale verwerking in het Statenvoorstel en de digitale programmabegroting. Dit ten faveure van verwerking middels een 1^e begrotingswijziging. Zodoende houdt u integraal overzicht en inzicht middels de primitieve begroting.

De effecten leiden per saldo tot verbetering van het begrotingsresultaat in de periode 2022 t/m 2026. Het financieel perspectief zoals geschetst in de programmabegroting wijzigt daarmee niet wezenlijk, maar de wijzigingen werken wel door op vele plekken in de begroting. Tabellen, grafieken etc. zijn daarom ververst. Om de wijzigingen in de begroting te kunnen volgen is een PDF toegevoegd waarin de wijzigingen zijn opgenomen. Met dit gewijzigde Statenvoorstel is de programmabegroting 2023 volledig, actueel en klaar voor behandeling in uw Staten van 4 november a.s. De financieel-technische verwerking van de septembercirculaire 2022 voor boekjaar 2022 verwerken wij in de Financiële Eindejaarsbijstelling 2022.

Tenslotte melden wij dat in het reeds aangeboden voorstel programmabegroting 2023 in de reeksen is uitgegaan van het onderhandelingsakkoord CAO-provincies 2022-2023. Inmiddels is dit akkoord door partijen met een positief advies voorgelegd aan hun leden.

Deze achterbanraadpleging is met positief resultaat afgesloten. Dat betekent dat het CAO onderhandelaarsakkoord nu definitief is. De nieuwe cao heeft een looptijd van 1 januari 2022 t/m 31 december 2023.

Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris

Bijlage wijzigingen Programmabegroting 2023

De begrotingswijziging bestaat uit de effecten van:

- A. De septembercirculaire 2022 provinciefonds
- B. Aanpassing indexering 2023-2026
- C. Aanpassing stelpost Brightlands

E.e.a. leidt tot een bijgesteld begrotingsresultaat ten opzichte van het eerste voorstel Programmabegroting 2023:

Ontwikkeling begrotingsresultaat	2022	2023	2024	2025	2026
Begrotingsresultaat conform 2e Afwijkingenrapportage 2022 en voorstel programmabegroting 2023	18.231	8.887	36.798	33.857	11.540
A. effect septembercirculaire provinciefonds	1.578	1.999	3.857	3.954	8.150
B. aanpassing indexering 2023-2026		-649	-196	276	707
C. aanpassing stelpost Brightlands		-429	-429	-429	-429
Nieuw begrotingsresultaat	19.809	9.809	40.030	37.658	19.968

Wij lichten deze mutaties volgt toe:

A. De septembercirculaire 2022 provinciefonds

Op 21 september jl. heeft het Rijk de septembercirculaire 2022 gepubliceerd. Met behulp van deze circulaire actualiseert het rijk de ramingen uit het provinciefonds. Dat gebeurt op basis van algemene mutaties, taakmutaties en actualisering van de verdeelmaatstaven. Onderstaande tabel geeft inzicht in de mutaties vanuit het voorstel 2^e Afwijkingenrapportage 2022 en het voorstel Programmabegroting 2023.

€ x 1.000

Algemene uitkering provinciefonds	2022	2023	2024	2025	2026
Begroting 2e Afwijkingenrapportage 2022/PB 2023	205.018	218.140	229.533	237.730	225.935
algemene mutaties					
Accres en actualiseren verdeelmaatstaven	-3.043	2.055	3.913	4.009	2.209
Plafond BTW compensatiefonds	4.620	0	0	0	0
Generieke digitale infrastructuur	0	-55	-55	-55	-55
Eenmalige rijksbijdrage	0	0	0	0	5.997
Taakmutaties					
Programma Natuur	999	819	0	0	0
Begroting ná de septembercircularre 2021	207.595	220.958	233.390	241.683	234.085
Saldo mutaties circularre	2.577	2.818	3.857	3.954	8.150
Bestemming programma Natuur	-999	-819	0	0	0
Resultaat	1.578	1.999	3.857	3.954	8.150

Algemene mutaties

- Accres en actualiseren van de verdeelmaatstaven: het accres in 2022 is negatief. In tegenstelling tot de VNG heeft IPO besloten om niet in te stemmen met het vastzetten van het volumedeel. Daarmee wordt het accres beïnvloed door de uitgaven van het Rijk. De bestedingen van het Rijk zijn achtergebleven en verschuiven daarmee naar 2023 en verder. Voor 2023 is dit een voordelig structureel effect. Dit effect wordt deels gedempt door geactualiseerde verdeelmaatstaven, waarbij bijvoorbeeld de groei van de bevolking relatief gezien achterblijft bij het landelijk gemiddelde.
- Plafond BTW-compensatiefonds: de verwachting is dat er ruimte is onder het plafond van het BTW-compensatiefonds. Dit resulteert in een incidenteel voordeel in 2022 van € 4,62 mln.
- Generieke digitale infrastructuur: De financiering van deze infrastructuur (GDI) wordt vanaf het begrotingsjaar 2023 centraal onder gebracht bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). Een centrale financiering draagt bij aan de gewenste bredere deelname en een hoger gebruik van de GDI. De centrale financiering wordt gerealiseerd door de structurele bijdragen van departementen en medeoverheden en een bijdrage uit de Werk Aan Uitvoering enveloppe op de Aanvullende Post. Dit levert vanaf 2023 een structureel nadelig effect van € 55.000 per jaar.
- Eenmalige rijksbijdrage: Het Rijk werkt met gemeenten en provincies door aan een nieuwe financieringssysteem vanaf 2026. In aanloop daarnaartoe stelt het kabinet voor provincies € 100 miljoen extra in 2026 beschikbaar. Daarvan wordt een bedrag van € 20 miljoen aan het BTW-compensatiefonds toegevoegd en komt €80 miljoen beschikbaar via de algemene uitkering van het provinciefonds. Voor Limburg betekent dit een voordeel in 2026 van bijna € 6 mln.

Taakmutaties

In 2020 heeft het kabinet in het pakket Structurele aanpak stikstof in totaal € 2,85 miljard beschikbaar gesteld voor de periode 2021–2030 voor het versterken en herstellen van de natuur. De plannen hiervoor zijn uitgewerkt in het Uitvoeringsprogramma Natuur.

Onderdeel van het uitvoeringsprogramma is het verhogen van de beheervergoeding vanuit het Subsidiestelsel Natuur en Landschap (SNL). Provincies voeren de SNL uit en vergoeden tot 75% van de standaardkostprijs voor het beheren van natuur. Met deze vergoeding kan de beheerder niet in alle gevallen het beheer voeren dat nodig is om natuurwaarden te behouden of te verbeteren. Daarom is de beheervergoeding met ingang van beheerjaar 2021 verhoogd naar 84%. De provincies ontvangen via de algemene uitkering compensatie vanuit het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) voor de hogere subsidiekosten. Het gaat hierbij om de uitdeling van de resterende gereserveerde middelen voor de beheervergoeding uit fase 1 (2021-2023) van het Programma Natuur. Voor Limburg heeft dit een incidenteel voordelig effect van bijna € 1 mln. in 2022 en ruim € 0,8 mln. in 2023. Deze middelen worden toegewezen aan het programma 6 Landelijk gebied.

Nieuw: decentralisatieuitkering weerbaar bestuur kleine gemeenten

Om de weerbaarheid van met name kleinere gemeenten tegen ondermijnende invloeden te vergroten, wordt aan alle provincies een eenmalige bijdrage verstrekt van in totaal € 4,8 miljoen. Voor de provincie Limburg betekent dit een eenmalige bijdrage van € 0,4 mln. Deze middelen komen vanuit het programma Weerbaar Bestuur en komen bovenop de eerder verstrekte € 0,5 miljoen (zie paragraaf 3.2-4 van de decembercirculaire 2020). De eerdere impuls heeft ertoe geleid dat provincies behoeften hebben opgehaald bij gemeenten en eerste resultaten hebben behaald, zoals een Flevolandse en Zeeuwse norm voor de gezamenlijke inzet van overheidspartners voor de weerbaarheid tegen ondermijning. De komende impuls biedt de kans om door te pakken op de geïnventariseerde behoeften. Het geeft de mogelijkheid om regionaal meer samen op te trekken, scherper te prioriteren en integraal te werken aan de interne weerbaarheid van provincies, gemeenten en andere publieke partijen. Hierbij zou gedacht kunnen worden aan; een samenwerking met de betreffende gemeenten, Regionale Informatie- en Expertise Centra (RIEC's) en andere samenwerkingspartners in de provincie. Dit is verwerkt in het begrotingsprogramma 7 Kwaliteit openbaar bestuur.

B. Aanpassing indexeringen

De handmatige doorrekening van de nieuwe indexatie conform mei-circulaire is niet volledig juist doorgevoerd, waardoor de budgetten 2023-2024 omhoog bijgesteld moeten worden en 2025-2026 omlaag. Als verbeteractie zal dit onderdeel van het begrotingsproces vanaf de begroting 2024 worden geautomatiseerd binnen het financiële systeem. Het effect van deze fout wordt gecorrigeerd via het begrotingsresultaat en wordt verwerkt over alle programma's. Daarmee raakt het diverse budgetten, echter is dit geen beleidswijziging.

C. Aanpassen stelpost Brightlands

Bij de begroting blijkt de stelpost uit de Voorjaarsnota 2022 niet volledig te zijn verwerkt en is ten onrechte uitgegaan van een concept waarbij het jaarlijkse bedrag € 429.000 lager was. Deze is nu aangepast in lijn met Statenvoorstel Brightlands, inclusief een stelpost voor het nog te nemen besluit inzake Greenport.

GEWIJZIGD Statenvoorstel – 1 minuut versie

No: G-22-029

1 Onderwerp

Programmabegroting 2023

2 Inleiding/aanleiding inclusief beoogd resultaat

Provinciale Staten wordt gevraagd om de Programmabegroting 2023 vast te stellen. Dit betreft de eerste digitale programmabegroting. De begrotingswebsite is te benaderen via ons publicatieportal:

<https://limburg.begrotingsapp.nl>

Met deze programmabegroting geven wij verder invulling aan de ambities om de gestelde doelen uit de beleidskaders te realiseren en tegelijkertijd invulling te geven aan de gemaakte keuzes uit de Voorjaarsnota 2022. Belangrijke stappen om te zorgen voor bestuurlijke en financiële balans.

Nieuw in de programmabegroting zijn de additionele investeringen in onze ICT. Dit om de autonoom stijgende licentie- en onderhoudskosten en de investeringskosten uit het Strategisch Informatiebeleidsplan te dekken. ICT is van kritisch belang voor uitvoering van onze bedrijfsprocessen. Dit stelt hoge eisen aan veiligheid en programma's, die up to date zijn. Daarbij komen er in het kader van de digitale overheid wettelijke verplichtingen bij, waar de Provincie Limburg aan zal moeten voldoen.

Een vooruitblik leert ons dat er nog belangrijke kwesties spelen: stikstof, toekomst van de landbouw, Oekraïne-crisis, woningmarkt, Waterveiligheid, MAA, klimaat en energie. En dit naast andere risico's. Dit vraagt ook om een transparante en inzichtelijke begroting 2023. Voor nadere informatie verwijzen wij naar het strategisch kader uit de begroting.

3 Bevoegdheid

Provinciale Staten stellen de begroting vast in het jaar voorafgaande aan dat zij dient (Provinciewet, artikel 195, lid 1).

4 Voorstel aan Provinciale Staten

Provinciale Staten besluiten om vast te stellen:

De Programmabegroting 2023 conform de volledige website <https://limburg.begrotingsapp.nl>

5 Argumenten / toets duurzaamheidparagraaf

N.v.t.

6 Risico's

Zie Programmabegroting 2023, onderdeel § Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

GEWIJZIGD Statenvoorstel

No: G-22-029

1. Onderwerp

Programmabegroting 2023

2. Inleiding/aanleiding inclusief beoogd resultaat

Provinciale Staten wordt gevraagd om de Programmabegroting 2023 vast te stellen. Dit betreft de eerste digitale programmabegroting. De begrotingswebsite is te benaderen via ons publicatieportal:

<https://limburg.begrotingsapp.nl>

3. Bevoegdheid

Provinciale Staten stellen de begroting vast in het jaar voorafgaande aan dat zij dient (Provinciewet, artikel 195, lid 1).

4. Voorstel aan Provinciale Staten

Provinciale Staten besluiten om vast te stellen:

De Programmabegroting 2023 conform de volledige website <https://limburg.begrotingsapp.nl>

5. Risico's

Zie Programmabegroting 2023, onderdeel § Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

6. Toelichting / kernargumenten/onderbouwing

Vanuit financieel perspectief vermelden wij dat de begroting 2023 structureel sluitend ter vaststelling voorligt. Het verwachte begrotingsresultaat 2023 bedraagt € 9,81 mln.

- De begroting en meerjarenraming zijn structureel sluitend;
- Er is voldoende weerstandsvermogen en er is sprake van een substantiële onbenutte belastingcapaciteit.

Met deze programmabegroting geven wij verder invulling aan de ambities om de gestelde doelen uit de beleidskaders te realiseren en tegelijkertijd invulling te geven aan de gemaakte keuzes uit de Voorjaarsnota 2022. Belangrijke stappen om te zorgen voor bestuurlijke en financiële balans.

In de nieuwe digitale begroting zijn de strategische en financiële hoofdlijnen samengebracht in het hoofdstuk "Begroting in één oogopslag en strategisch kader". In dit kader is er geen aparte Memorie van Toelichting meer.

Het financiële zwaartepunt ligt echter op de financiële vertaling van de Voorjaarsnota 2022. En de doorkijk naar de nieuwe Statenperiode.

Een vooruitblik leert ons dat er nog belangrijke kwesties spelen: stikstof, toekomst van de landbouw, Oekraïne-crisis, woningmarkt, Waterveiligheid, MAA, klimaat en energie. En dit staat los van andere risico's die er spelen.

Dit vraagt ook om een transparante en inzichtelijke begroting 2023. Voor nadere informatie verwijzen wij naar het strategisch kader uit de begroting. Wij merken op, dat hoewel wij nu al grote stappen hebben gezet in de doorontwikkeling van de begroting, wij pas optimaal gebruik kunnen maken van de optimalisering en digitalisering bij de start van een nieuwe beleidscyclus. Dan kunnen beleidskaders nog herkenbaarder terugkomen in de begroting.

Nieuw in de programmabegroting, naast verwerking van de voorjaarsnota, zijn de additionele investeringen in onze ICT. Dit om de autonoom stijgende licentie- en onderhoudskosten en de investeringskosten uit het Strategisch Informatiebeleidsplan te dekken. ICT is van kritisch belang voor uitvoering van onze bedrijfsprocessen. Dit stelt hoge eisen aan veiligheid en programma's, die up to date zijn. Daarbij komen er in het kader van de digitale overheid wettelijke verplichtingen bij waar de Provincie Limburg aan zal moeten voldoen.

Daarnaast zijn in de voorjaarsnota 2022 de financiële wijzigingen rondom mobiliteit aangekondigd. Dit vormde een financieel-technische verandering zonder beleidswijziging ten opzichte van de heroverweging. Onderdeel van deze verandering is het omzetten van de risicoreserve bereikbaarheidsmiddelen naar ruimte in kapitaallasten. Per peildatum IPML bedroeg de stand van de reserve € 64,7 mln.. hetgeen overeen komt met de verwachtingswaarde van de risico's. Rekening houdend met de feitelijk financiële verwerking na activering, ofwel op basis van de kapitaallasten, zou een één-op-één omzetting € 1,73 mln. aan jaarlijkse kapitaallasten betekenen. Er wordt nu voorgesteld een hogere reservering op te nemen, die niet uitgaat van de verwachtingswaarde maar de bovenkant van de range. Dit leidt tot kapitaallasten van € 2,41 mln., of in termen van de risicoreserve bereikbaarheidsmiddelen een kredietruimte van € 99,2 mln. Dit verschil van jaarlijks € 0,68 mln. in kapitaallasten kwalificeert als nieuw beleid. Dit wordt een separate nota aan uw Staten voorgelegd. Deze ruimte wordt wel reeds geormerkt middels deze stelpost.

In dit gewijzigde Statenvoorstel is de programmabegroting geactualiseerd, zoals toegelicht in de aanbiedingsbrief. De septembercirculaire provinciefonds is verwerkt, evenals enkele aanvullende correcties.

7. **Afweging van alternatieven en motivering gemaakte keuze / toets duurzaamheidparagraaf**
De Programmabegroting 2023 is gebaseerd op de Voorjaarsnota 2022 en de 2^e Afwijkingenrapportage 2022. Deze financiële uitgangspunten zijn opgenomen in de begroting.
8. **Relatie met Programmabegroting – financiële aspecten**
Alle financiële aspecten zijn opgenomen in de Programmabegroting 2023.
9. **Juridische aspecten – deregulering**
N.v.t.
10. **Verbindingslijnen en andere visies**
N.v.t.

- 11. Relatie met aanpak coronacrisis**
N.v.t.
- 12. Toets Referendumverordening**
N.v.t.
- 13. Effecten op CO₂ en stikstof emissies**
N.v.t.
- 14. Verdere planning, procedure en uitvoering**
Conform de reguliere planning- en controlcyclus.
- 15. Periodieke informatie/sturingsinformatie**
Via de reguliere planning- en controlcyclus.
- 16. Evaluatie**
Conform de reguliere planning- en controlcyclus.
- 17. Communicatie**
N.v.t.
- 18. Meegezonden bijlagen**
N.v.t.

**GEWIJZIGD ONTWERPBESLUIT
PROVINCIALE STATEN
VAN LIMBURG**

No: G-22-029

Onderwerp:

Programmabegroting 2023

Provinciale Staten van Limburg;

gezien het gewijzigde voorstel van Gedeputeerde Staten van Limburg van
besluiten:

Provinciale Staten besluiten om vast te stellen:

De Programmabegroting 2023 conform de volledige website [Limburg.begrotingsapp.nl](https://www.limburg.nl/begroting)

Aldus vastgesteld door Provinciale Staten van Limburg in hun vergadering van 4 november 2022.

De heer mr. A.O.J. Pregled, griffier

De heer E.G.M. Roemer, voorzitter

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Provinciefonds

Septembercirculaire 2022

- Gedeputeerde Staten van de provincies
- Dagelijks bestuur van het Interprovinciaal Overleg

DGBRW/ Bestuur, Financiën
en Regio's

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
eventuele vragen per e-mail
postbus.gf@minbzk.nl

circulaire

Datum
21 september 2022

Kenmerk

Onderwerp	septembercirculaire provinciefonds 2022
Doelstelling	bekendmaking van beleid en het geven van informatie
Juridische grondslag	
Relaties met andere circulaire's	meicirculaire 2022 (2022-0000259125); decembercirculaire 2021 (2021-0000643240); septembercirculaire 2021 (2021-0000478672); meicirculaire 2021 (2021-0000287880)
Ingangsdatum	20 september 2022
Geldig tot	1 juli 2023

Voorwoord

Voor u ligt de septembercirculaire provinciefonds 2022.

Via de meicirculaire 2022 zijn provincies over de financiële kaders voor hun begrotingen geïnformeerd. De septembercirculaire 2022 geeft zoals gebruikelijk een geactualiseerd beeld, gebaseerd op de Miljoenennota 2023 van het Rijk.

In het algemeen geldt voor de informatie uit de circulaire het voorbehoud van parlementaire besluitvorming. Dat geldt dit jaar uiteraard ook.

De politiek-bestuurlijke zaken zijn in hoofdstuk 1 uitgelicht. De circulaire is in belangrijke mate een financieel-technisch document. De latere hoofdstukken richten zich op de doelgroep van financieel specialisten.

Ik wens u veel succes toe bij de uitvoering van uw taken.

Mede namens de Staatssecretaris van Financiën - Fiscaliteit en Belastingdienst,
De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Hanke Bruins Slot

Inhoud

1	Hoofdpunten	1
1.1	Inleiding	1
1.2	Algemene uitkering	1
1.3	Eenmalige rijksbijdrage	2
1.4	Inkomstenderving (covid-19)	2
1.5	Decentralisatie-uitkeringen	2
2	Algemene uitkering	3
2.1	Inleiding	3
2.2	Wijzigingen in de omvang en verdeling van de algemene uitkering	3
1.	Accres	4
2.	Plafond BTW- compensatiefonds	6
3.	Generieke Digitale Infrastructuur	7
4.	Eenmalige rijksbijdrage	7
5.	Natuur	7
2.3	Maatstaven, gewichten en uitkeringsfactoren	8
3	Decentralisatie-uitkeringen	10
3.1	Inleiding	10
3.2	Omvang en verdeling decentralisatie-uitkeringen	10
1.	Weerbaar bestuur kleine gemeenten	11
2.	Aanpak vakantieparken	11
3.	Opgaven landelijk gebied	12
4	Overige mededelingen	13
4.1	Inleiding	13
4.2	Provinciefondstotalen, bevoorschotting en nominale ontwikkelingen	13
4.3	Provinciale opcenten motorrijtuigenbelasting	14
4.4	Herijking provinciefonds	15
4.5	Klimaat en energie	15
4.6	Individuele referentiewaarden EMU-saldo provincies 2023	15
4.7	Website provinciefinanciën www.findo.nl	16
	Bijlagen	18
	Bijlage 1 Ontwikkeling algemene uitkering 2022-2027	19
	Bijlage 2 Overzicht decentralisatie-uitkeringen 2022-2027	20
	Bijlage 3 Bedragen per eenheid 2022	21
	Bijlage 4 Overzicht provinciespecifieke vaste bedragen 2022	22
	Bijlage 5 Volumina maatstaven 2022	23
	Bijlage 6 Overzicht decentralisatie-uitkeringen 2022 per provincie	24
	Bijlage 7 Verdeling provinciefondsuitkeringen 2022	28
	Bijlage 8 Bevoorschotting 2022	29

Bijlage 9 Berekening provinciale opbrengst per opcent MRB 2022	31
Bijlage 10 Bedragen per eenheid 2023	32
Bijlage 11 Overzicht provinciespecifieke vaste bedragen 2023	33
Bijlage 12 Volumina maatstaven 2023	34
Bijlage 13 Verdeling decentralisatie-uitkeringen 2023	35
Bijlage 14 Verdeling provinciefondsuitkeringen 2023	37
Bijlage 15 Bevoorschotting 2023	38
Bijlage 16 Overzicht meerjarige decentralisatie-uitkeringen	39
Bijlage 17 Individuele referentiewaarden EMU-saldo provincies 2023	40

1 Hoofdpunten

1.1 Inleiding

Deze circulaire informeert provincies over de provinciefondsuitkeringen. Het provinciefonds is een belangrijke inkomstenbron van de provincies. Daarnaast bepalen factoren als provinciale rentelasten, dividendopbrengsten en belastingopbrengsten mede de financiële ruimte van provincies. Zij vallen echter buiten het bestek van deze circulaire.

Provincies ontvangen op drie tijdstippen in het jaar informatie over de provinciefondsuitkeringen: in mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota. De mededelingen zijn steeds onder het voorbehoud van parlementaire goedkeuring.

De indeling van de circulaire is afgestemd op de soorten uitkeringen die het provinciefonds kent: de algemene uitkering en de decentralisatie-uitkeringen.

1.2 Algemene uitkering

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de totale rijksuitgaven (accresrelevante uitgaven; ARU). Volgens de reguliere normeringssystematiek (trap-op-trap-af) hebben wijzigingen in de ARU direct invloed op de ontwikkeling van de algemene uitkering en daarmee op de omvang van het provinciefonds. De jaarlijkse toe- of afname van het provinciefonds, voortvloeiend uit de normeringssystematiek, wordt het accres genoemd.

Het kabinet heeft de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en het Interprovinciaal Overleg (IPO) het voorstel gedaan om het volumedeel van het accres voor 2022–2025 vast te zetten op stand Voorjaarsnota 2022. Het IPO heeft niet met dit voorstel ingestemd. Het accres voor het Provinciefonds wordt daarom tot en met 2025 op de reguliere wijze berekend. De accresraming voor het jaar 2022 en verder is in deze circulaire opgenomen.

In het Coalitieakkoord is het accres vanaf 2026 vastgezet op een plus van € 1 miljard bovenop de stand Miljoenennota 2022. Het accres wordt vanaf 2026 enkel nog aangepast voor de loon- en prijsontwikkeling.

Een toelichting op de accresontwikkelingen is opgenomen in paragraaf 2.2.1 en meer in detail in bijlage 1 van de Miljoenennota 2023.

Plafond BTW-compensatiefonds

Verder informeert deze circulaire over de ruimte onder het plafond van het BTW-compensatiefonds (BCF). Ten opzichte van de septembercirculaire 2021 is de ruimte onder

het plafond van provincies voor het jaar 2022 gestegen met € 23,81 miljoen. De totale ruimte onder het plafond voor provincies in 2022 bedraagt € 61,639 miljoen wat bij deze circulaire aan de algemene uitkering van het provinciefonds is toegevoegd. Ten opzichte van de septembercirculaire 2021 is ook voor 2023 tot en met 2027 de verwachte ruimte onder het plafond gestegen met name door het hoger totaal plafond als gevolg van de intensiveringen uit het Coalitieakkoord die doorwerken op een hoger accres.

1.3 Eenmalige rijksbijdrage

Het Rijk werkt met gemeenten en provincies door aan een nieuwe financieringssysteem vanaf 2026. In aanloop daarnaartoe stelt het kabinet voor provincies € 100 miljoen extra in 2026 beschikbaar. Daarvan wordt een bedrag van € 20 miljoen toegevoegd aan het BTW-compensatiefonds en komt € 80 miljoen beschikbaar via de algemene uitkering van het provinciefonds.

1.4 Inkomstenderving (covid-19)

Met decentrale overheden is afgesproken dat zij reële compensatie ontvangen voor extra uitgaven en gederfde inkomsten door corona in 2021. De provincies Zeeland en Zuid-Holland ontvangen in dit kader compensatie voor de door hen gederfde tolinkomsten van de Westerscheldetunnel en de Kiltunnel. De tunnels zijn een belangrijke infrastructurele verbinding, en daarmee publieke voorziening, voor de burger. Op dit moment wordt gewerkt aan het vaststellen van de inkomstenderving van de Kiltunnel en de Westerscheldetunnel. Het streven is de definitieve hoogte van de compensatiebedragen in het najaar vast te stellen en te verwerken in de decembercirculaire 2022.

1.5 Decentralisatie-uitkeringen

De circulaire bevat voor uitkeringsjaar 2022 en verder ook een beperkt aantal wijzigingen in de decentralisatie-uitkeringen. Het gaat in deze circulaire alleen om enkele nieuwe uitkeringen. In hoofdstuk 3 is een compleet overzicht opgenomen.

2 Algemene uitkering

2.1 Inleiding

Binnen het provinciefonds is de algemene uitkering de grootste component. Het bedrag aan algemene uitkering wordt verdeeld over de provincies via maatstaven, zoals het inwonertal van een provincie, een aan de maatstaven gekoppeld gewicht (bedrag per eenheid) en de uitkeringsfactor (de voor alle provincies gelijke vermenigvuldigingsfactor). Die drie componenten zijn aan wijzigingen onderhevig. Dit hoofdstuk geeft informatie over de aanleiding voor die wijzigingen en over de uitwerking ervan. Paragraaf 2.2 bevat informatie over wijzigingen in de verdeling als gevolg van de ontwikkeling van de omvang van de algemene uitkering. Paragraaf 2.3 informeert de provincies over een aantal gegevens voor de berekening van de algemene uitkering, te weten: maatstaven, gewichten en uitkeringsfactoren.

De algemene uitkering is vrij besteedbaar voor provincies. Eventuele opmerkingen die over de algemene uitkering in deze circulaire worden gemaakt, zijn niet meer dan voorbeelden die illustreren met welke kosten provincies geconfronteerd worden. Dit inzicht is ook van belang voor de Tweede Kamer. Met de betreffende teksten wordt niet beoogd het bestedingsdoel nader te omschrijven, of op welke wijze dan ook de middelen te oormerken.

2.2 Wijzigingen in de omvang en verdeling van de algemene uitkering

Tabel 2.2.1 bevat de wijzigingen in de omvang van de algemene uitkering over de periode 2022 tot en met 2027 ten opzichte van de meicirculaire 2022. Het betreft achtereenvolgens:

1. Algemene mutaties

Deze mutaties hebben betekenis voor de financiële ruimte van de provincies, zonder veranderingen in het takenpakket.

2. Taakmutaties

Deze mutaties hebben betrekking op taakmutaties bij provincies en hebben corresponderende gevolgen voor inkomsten of uitgaven.

De tabel wordt gevolgd door een toelichting op de mutaties.

Tabel 2.2.1 geeft een totaalbeeld van de mutaties in de omvang van de algemene uitkering van circulaire op circulaire. In bijlage 1 zijn de mutaties uit tabel 2.2.1 samengenomen met de mutaties uit eerdere circulaire. Deze bijlage geeft een totaalbeeld van de mutaties van jaar op jaar.

In de bijlagen 7 en 14 kunt u zien hoe de algemene uitkering in respectievelijk de uitkeringsjaren 2022 en 2023 over de provincies is verdeeld.

Tabel 2.2.1 Mutaties algemene uitkering 2022-2027 (bedragen in duizenden euro's)

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Stand meicirculaire 2022	2.724.742	2.896.165	3.093.689	3.156.248	2.999.659	3.086.764
algemene mutaties						
1) Accres	-35.239	33.860	52.119	63.849	39.227	27.988
2) Plafond BTW-compensatiefonds*	61.639					
3) Generieke Digitale Infrastructuur		-740	-740	-740	-740	-740
4) Eenmalige rijksbijdrage					80.000	
taakmutaties						
5) Programma Natuur	18.298	14.000				
stand deze circulaire	2.769.440	2.943.285	3.145.068	3.219.357	3.118.146	3.114.012

* De meerjarenraming is nog niet meegenomen in de tabellen van de algemene uitkering. Het is de werkwijze van de circulaire om jaarlijks bij de septembercirculaire enkel het huidige jaar op te nemen in de raming van de algemene uitkering (zie paragraaf 2.2-2 van de meicirculaire 2018).

Toelichting

1. Accres

Zoals toegelicht in de Startnota 2022 is er in het Coalitieakkoord van het kabinet Rutte IV besloten tot twee belangrijke wijzigingen in de indexering van de algemene uitkering van de fondsen door te voeren. Ten eerste is in het coalitieakkoord besloten dat de fondsen vanaf 2026 niet langer via de normeringssystematiek geïndexeerd worden. Daarmee vervalt de koppeling aan de rijksuitgaven. Het gereserveerde accres vanaf 2026 wordt wel bijgesteld als gevolg van de jaarlijkse loon- en prijsontwikkeling zoals deze door het Centraal Planbureau (CPB) wordt geraamd. Ten tweede is er besloten dat tot 2025 het accres grotendeels op basis van de bestaande afspraken berekend wordt. Nieuw zijn de uitzondering op de ARU voor een aantal investeringsfondsen.

In de Startnota heeft het kabinet aangegeven nader te bezien of het wenselijk is om het accres stabiel te maken. Het kabinet heeft daarom het voorstel aan de VNG en het IPO gedaan om het volumedeel van het accres voor 2022–2025 vast te zetten. De VNG heeft met dit voorstel ingestemd. Het IPO heeft laten weten niet met dit voorstel in te stemmen. Het accres voor het provinciefonds wordt daarom tot en met 2025 op de reguliere wijze berekend. Voor een uitgebreide uitleg van de berekening van het accres wordt verwezen naar Bijlage 11 (Accres Gemeentefonds en Provinciefonds) van de Miljoenennota 2023.

Tabel 2.2.2 en 2.2.3 laat de actuele raming van de accressen zien voor de jaren 2022-2025, zowel in miljoenen euro's als in procenten.

Tabel 2.2.2 Actuele raming accressen provinciefonds 2022-2025 (in miljoenen euro's)

	2022	2023	2024	2025
Stand meicirculaire 2022	213	187	197	186
Mutatie jaarlijkse tranches	-35	69	18	12
Stand septembercirculaire 2022	178	257	215	198
Cumulatief accres vanaf 2022	178	435	650	847

Tabel 2.2.3 Actuele raming accresen provinciefonds 2022-2025 (in procenten)

	2022	2023	2024	2025
Stand meicirculaire 2022	8,4%	6,7%	6,7%	5,9%
Mutatie jaarlijkse tranches	-1,4%	2,3%	0,5%	0,3%
Stand septembercirculaire 2022	7,0%	9,0%	7,2%	6,2%

De loon- en prijsontwikkeling in het accres voor de jaren 2026 wordt bijgesteld met een gecombineerde index op basis van de CPB-indices voor de loonvoet sector overheid, de prijsontwikkeling materiele overheidsconsumptie (IMOC) en de prijsontwikkeling bruto overheidsinvesteringen (IBOI). Hierbij wordt een verdeling van 60/20/20 tussen loon, consumptie en investeringen aangehouden. De individuele indexen worden in procenten met één cijfer achter de komma bijgehouden, de gecombineerde index wordt bijgehouden met twee cijfers achter de komma. De indices worden bijgesteld op basis van het Centraal Economisch Plan-raming (CEP) van het CPB in het voorjaar en op basis van de MEV-raming in september. Tabel 2.2.4 toont de ontwikkeling van de indices tussen de CEP van dit voorjaar en de meest recente MEV. Hierin is te zien dat de loon- en prijsontwikkeling voor 2023 gestegen is ten opzichte van de raming uit het CEP. Voor jaren waarin er in de MEV-raming geen nieuwe cijfers beschikbaar zijn, zijn de indices uit het CEP aangehouden. De tranche van het lopend jaar wordt in het voorjaar vastgezet op basis van indices uit de CEP-raming.

Tabel 2.2.4 Loon- en prijsindex

	2023	2024	2025	2026	2027
Stand CEP-raming CPB	3,12%	3,38%	3,30%	3,10%	3,10%
mutatie	1,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Stand MEV-raming CPB	4,12%	3,38%	3,30%	3,10%	3,10%

Tabel 2.2.5 toont de bijstelling van de tranches van de loon- en prijsontwikkeling voor de jaren 2026 en 2027 op basis van de Miljoenennotastand van het provinciefonds ten opzichte van de stand bij de meicirculaire 2022. Daarnaast is voor 2026 ook de volumetranche opgenomen. Deze tranche voor 2026 en verder volgt uit een eerder gemaakte splitsing op basis van de Startnotastand van het accres en de MEV-cijfers van het CPB uit september 2021. Tabel 2.2.6 geeft vervolgens een weergave van de totale accresstanden voor het provinciefonds over de periode 2022-2027.

Tabel 2.2.5 Bijstelling accres 2026 en verder in miljoenen

	Huidige stand		Stand meicirculaire		Mutatie t.o.v. van meicirculaire	
	2026	2027	2026	2027	2026	2027
Lpo-tranche 2023	114	109	84	83	29	26
Lpo-tranche 2024	97	93	93	92	4	1
Lpo-tranche 2025	98	94	95	94	3	0
Lpo-tranche 2026	95	91	93	91	3	0
Volume-tranche 2026	123	123	123	123	0	0
Lpo-tranche 2027	0	94	0	94	0	0

Tabel 2.2.6 Totale accresstanden provinciefonds in miljoenen

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Tranche 2022	178	178	178	178	178	177
Tranche 2023		257	257	257	114	109
Tranche 2024			215	215	97	93
Tranche 2025				198	98	94
Tranche 2026 (volume+ loon- en prijs)					218	214
Tranche 2027						94
Cumulatief accres vanaf 2022	178	435	650	847	705	783

2. Plafond BTW-compensatiefonds

Het plafond van het BTW-compensatiefonds (BCF) is sinds 2015 gekoppeld aan de accrespercentages zoals die volgen uit de normeringssystematiek voor het gemeentefonds en provinciefonds. Het plafond wordt daarnaast aangepast voor taakmutaties (zoals decentralisaties) die gepaard gaan met toevoegingen of onttrekkingen aan het BCF. Hierdoor hebben decentralisaties geen effect op de ruimte onder het plafond van het BCF. Als het plafond overschreden wordt, komt het verschil ten laste van het gemeentefonds en het provinciefonds. Bij een realisatie lager dan het plafond komt het verschil ten gunste van het gemeentefonds en provinciefonds. Hierdoor zijn het BCF en het gemeente- en provinciefonds communicerende vaten.

Tot op heden wordt de toevoeging of uitname over het gemeente- en provinciefonds verdeeld conform de gerealiseerde aandelen van de gezamenlijke gemeenten en provincies in het BCF. Echter doordat de VNG heeft ingestemd met het voorstel van het kabinet om het volumedeel van het accres voor de periode 2022-2025 vast te zetten en het IPO niet, worden het gemeente- en provinciefonds per 2022 op verschillende wijze geïndexeerd. Het volume-accres 2022-2025 voor het gemeentefonds is vastgesteld bij Voorjaarsnota 2022 en wordt alleen nog gewijzigd naar aanleiding van de LPO-ontwikkeling, terwijl het accres voor het provinciefonds meebeweegt met de Rijksuitgaven.

Door de verschillende wijze van indexering van het gemeente- en provinciefonds zal de indexering van het gemeentefonds-deel van het BCF-plafond verschillen van de indexering van het provinciefonds-deel van het BCF-plafond. Daarom wordt de afrekening van de ruimte onder het BCF-plafond voortaan apart verrekend met respectievelijk het gemeente- en provinciefonds. Daartoe zullen de taakmutaties vanuit het Rijk naar het gemeente- en provinciefonds apart worden bijgehouden.

In deze circulaire is een geactualiseerde raming voor de jaren 2022 tot en met 2027 opgenomen. De ruimte onder het plafond voor provincies is voor 2022 geraamd op € 61,639 miljoen. Dit is € 23,81 miljoen hoger dan geraamd bij de septembercirculaire 2021.

De ontwikkeling van de uitgaven wordt vlak doorgetrokken. Hierbij is rekening gehouden met de jaarlijkse toevoegingen (taakmutaties) aan het BCF. Bij deze aannahme blijft voor alle jaren sprake van ruimte onder het BCF-plafond. De ruimte onder het plafond is in alle jaren toegenomen ten opzichte van de ramingen bij de septembercirculaire 2021.

Tabel 2.2.7 Ontwikkeling BCF plafond gemeentefonds

Geraamd plafond BCF provinciefonds (bedragen x € 1000 euro)						
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
BCF Plafond totaal	4.143.394	4.426.490	4.724.262	5.004.389	4.980.188	5.021.105
Plafond aandeel provincies VJN	471.775	500.827	531.241	562.321	553.763	571.093
w.v. taakmutaties	268	0	0	0	20.000	0
w.v. toevoeging accres sinds VJN	-5.748	-570	2.419	4.310	7.942	5.005
Plafond aandeel provincies	466.295	500.257	533.660	566.631	581.705	576.098
Uitgaven provincies	404.656	404.656	404.656	404.656	424.656	404.656
Ruimte onder plafond provincies	61.639	95.601	129.004	161.975	157.049	171.442

3. Generieke Digitale Infrastructuur

De financiering van de generieke digitale infrastructuur (GDI) wordt vanaf het begrotingsjaar 2023 centraal onder gebracht bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). Een centrale financiering draagt bij aan de gewenste bredere deelname en een hoger gebruik van de GDI. De centrale financiering wordt gerealiseerd door de structurele bijdragen van departementen en medeoverheden en een bijdrage uit de Werk Aan Uitvoering enveloppe op de Aanvullende Post.

4. Eenmalige rijksbijdrage

Het Rijk werkt met gemeenten en provincies door aan een nieuwe financieringssysteem vanaf 2026. In aanloop daarnaartoe stelt het kabinet voor provincies € 100 miljoen extra in 2026 beschikbaar. Daarvan wordt een bedrag van € 20 miljoen aan het BTW-compensatiefonds toegevoegd en komt €80 miljoen beschikbaar via de algemene uitkering van het provinciefonds.

5. Natuur

In 2020 heeft het kabinet in het pakket Structurele aanpak stikstof in totaal € 2,85 miljard beschikbaar gesteld voor de periode 2021–2030 voor het versterken en herstellen van de natuur. De plannen hiervoor zijn uitgewerkt in het Uitvoeringsprogramma Natuur.¹

Onderdeel van het uitvoeringsprogramma is het verhogen van de beheervergoeding vanuit het Subsidiestelsel Natuur en Landschap (SNL). Provincies voeren de SNL uit en vergoeden tot 75% van de standaardkostprijs voor het beheren van natuur. Met deze vergoeding kan de beheerder niet in alle gevallen het beheer voeren dat nodig is om natuurwaarden te behouden of te verbeteren. Daarom is de beheervergoeding met ingang van beheerjaar 2021 verhoogd naar 84%. De provincies ontvangen via de algemene uitkering compensatie vanuit het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) voor de hogere subsidiekosten. Het gaat hierbij om de uitdeling

¹ [Tweede Kamer, vergaderjaar 2020/2021, 33 576, nr. 216](#)

van de resterende gereserveerde middelen voor de beheervergoeding uit fase 1 (2021-2023) van het Programma Natuur.

De verdeling vindt plaats via de provinciespecifieke vaste bedragen.

2.3 Maatstaven, gewichten en uitkeringsfactoren

De berekening van de algemene uitkering bestaat uit de vermenigvuldiging van het aantal eenheden van alle maatstaven met het bijbehorende gewicht per maatstaf (bedrag per eenheid). De som van deze producten, de zogenaamde uitkeringsbasis, wordt vervolgens vermenigvuldigd met de uitkeringsfactor (zie uitleg verderop in deze paragraaf). De verkregen uitkomst moet daarnaast worden opgehoogd met enkele uitkeringsonderdelen binnen de algemene uitkering die buiten het format van aantal eenheden en bedragen per eenheid vallen. Hierna wordt achtereenvolgens ingegaan op de maatstaven, de bedragen per eenheid en de uitkeringsfactor.

De bijlagen 5 en 12 bevatten de volumina van de maatstaven voor respectievelijk de uitkeringsjaren 2022 en 2023.

- Voor de uitkeringsjaren 2022 en 2023 geldt dat ten opzichte van de meicirculaire 2022 de maatstaven inwoners, miljoenen inwoners en inwoners vervoerregio zijn geactualiseerd van definitief 2021 naar definitief 2022.
- Als gevolg van de actualisatie van de maatstaf inwoners heeft de maatstaf aandeel binnenwater ook wijzigingen ondergaan.
- De overige gebruikte aantallen eenheden in de uitkeringsjaren 2022 en 2023 zijn ten opzichte van de meicirculaire 2022 ongewijzigd.

Daarnaast ontvangen provincies ook provinciespecifieke vaste bedragen. Deze zijn te vinden in respectievelijk de bijlagen 4 en 11. De provinciespecifieke vaste bedragen over 2022 en 2023 zijn ten opzichte van de meicirculaire 2022 aangepast als gevolg van het Programma Natuur (zie paragraaf 2.3.1).

In de bijlagen 3 en 10 staan de bedragen per eenheid voor respectievelijk de uitkeringsjaren 2022 en 2023. Deze zijn ten opzichte van de meicirculaire 2022 ongewijzigd.

Uitkeringsfactor

De uitkeringsfactor is de voor alle provincies gelijke vermenigvuldigingsfactor. Om de uitkeringsfactor te berekenen wordt de som van de algemene uitkering, de MRB-maatstaf en het veronderstelde rendement op eigen vermogen (circa € 3,9 miljard) gedeeld door de uitkeringsbasis (circa € 3,5 miljard). De – landelijke – uitkeringsbasis is berekend door van alle maatstaven de aantallen te vermenigvuldigen met het bijbehorende bedrag per eenheid; er is ook een uitkeringsbasis voor elke provincie (het product van de provinciale aantallen en de bedragen per eenheid). De uitkeringsfactor bedraagt nu ongeveer 1,200 à 1,400.

Het verloop van de uitkeringsfactor over de periode 2022-2027 is opgenomen in tabel 2.3.1.

Tabel 2.4.1 Ontwikkeling uitkeringsfactor 2022-2027

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Uitkeringsfactor	1,221	1,275	1,332	1,387	1,360	1,361

Voor het jaar 2022 geldt een stijging van de uitkeringsfactor ten opzichte van de meicirculaire 2022 van 1,216 naar 1,221; dit is een stijging van vijf punten. De stijging is het gevolg van enerzijds het actualiseren van de maatstaven, waardoor de uitkeringsfactor met drie punten daalt, en anderzijds de ontwikkeling van het accres en de ruimte onder het BCF-plafond waardoor de uitkeringsfactor met acht punten stijgt.

Bij de berekening van de uitkeringsfactor vanaf 2024 is uitgegaan van een trendmatige groei van het aantal inwoners vervoerregio met 0,9% (was 0,8% in de meicirculaire 2022) en de maatstaf aandeel binnenwater met 1,0% (was 1,1% in de meicirculaire 2022). De overige groeipercentages zijn onveranderd ten opzichte van de meicirculaire 2022.

3 Decentralisatie-uitkeringen

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat mededelingen over de decentralisatie-uitkeringen. Deze uitkeringen maken net als de algemene uitkering deel uit van het provinciefonds, maar hebben een eigen verdeling over de provincies.

Decentralisatie-uitkeringen zijn net als de algemene uitkering beleids- en bestedingsvrij en er vindt geen verantwoording naar het Rijk plaats, zoals bij specifieke uitkeringen wel het geval is. Eventuele opmerkingen die over decentralisatie-uitkeringen gemaakt worden in deze circulaire, zijn dan ook niet meer dan voorbeelden die illustreren met welke kosten provincies geconfronteerd worden. Dit inzicht is ook van belang voor de Tweede Kamer. Met de betreffende teksten wordt niet beoogd het bestedingsdoel nader te omschrijven, of op welke wijze dan ook de middelen te oormerken.

Paragraaf 3.2 informeert over de wijzigingen in de decentralisatie-uitkeringen en over de omvang en de verdeling ervan.

3.2 Omvang en verdeling decentralisatie-uitkeringen

Tabel 3.2.1 bevat de wijzigingen ten opzichte van de meicirculaire 2022 over de periode 2022 tot en met 2027. De mutaties hebben betrekking op 2022 en verder en worden onder de tabel toegelicht.

Bijlage 2 bevat het integrale overzicht van de decentralisatie-uitkeringen en de daarmee gemoeide bedragen over de periode 2022 tot en met 2027. In de bijlagen 6, 13 en 16 kunt u zien hoe alle decentralisatie-uitkeringen in de verschillende uitkeringsjaren over de provincies zijn verdeeld.

Tabel 3.2.1 Mutaties decentralisatie-uitkeringen 2022 - 2027 (bedragen in duizenden euro's)

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
stand meicirculaire 2022	62.228	53.038	52.759	51.084	51.084	22.206
Mutaties deze circulaire						
1) Weerbaar bestuur kleine gemeenten	4.800					
2) Aanpak vakantieparken	100					
3) Opgaven landelijk gebied	25					
stand deze circulaire	67.153	53.038	52.759	51.084	51.084	22.206

Toelichting tabel 3.2.1

1. Weerbaar bestuur kleine gemeenten

Om de weerbaarheid van met name kleinere gemeenten tegen ondermijnende invloeden te vergroten, wordt aan alle provincies een eenmalige bijdrage verstrekt van in totaal € 4,8 miljoen. Deze middelen komen vanuit het programma Weerbaar Bestuur en komen bovenop de eerder verstrekte € 0,5 miljoen (zie paragraaf 3.2-4 van de decembercirculaire 2020). De eerdere impuls heeft ertoe geleid dat provincies behoeften hebben opgehaald bij gemeenten en eerste resultaten hebben behaald, zoals een Flevolandse en Zeeuwse² norm voor de gezamenlijke inzet van overheidspartners voor de weerbaarheid tegen ondermijning. De komende impuls biedt de kans om door te pakken op de geïnventariseerde behoeften. Het geeft de mogelijkheid om regionaal meer samen op te trekken, scherper te prioriteren en integraal te werken aan de interne weerbaarheid van provincies, gemeenten en andere publieke partijen. Hierbij zou gedacht kunnen worden aan een samenwerking met de betreffende gemeenten, Regionale Informatie- en Expertise Centra (RIEC's) en andere samenwerkingspartners in de provincie.

2. Aanpak vakantieparken

In het kader van de Actie-agenda *aanpak vakantieparken 2021-2022* ontvangt de provincie Groningen € 0,1 miljoen voor de aanpak van de problematiek op vakantieparken. In deze agenda, die een vervolg is op de Actie-agenda 2018-2020, werken het ministerie van BZK en vertegenwoordigers van provincies, gemeenten en maatschappelijke partners samen aan een integrale aanpak van de problematiek op het brede terrein van economie, sociaal en wonen, ruimtelijke ordening en transformatie, en veiligheid. De doelen van de Actie-agenda zijn:

- a) Een economisch levensvatbare verblijfsrecreatiesector.
- b) Parken die alleen daar waar het nodig en verantwoord is, worden ingezet als aanvulling op de woningmarkt.
- c) Een sector die geen ruimte biedt voor uitbuiting of het uit het zicht raken van kwetsbare mensen.
- d) Veilige vakantieparken met bonafide ondernemers waarbij situaties van overlast, criminaliteit en andere ondermijnende activiteiten worden voorkomen en beëindigd.
- e) Een sector die op het gebied van de ruimtelijke ordening op passende wijze door de verschillende overheidslagen wordt gefaciliteerd.

In het verlengde van bovenstaande doelen wil de provincie Groningen de impuls inzetten voor het versterken van een vitale verblijfsrecreatiesector, inzicht bieden in veiligheidssituaties op een aantal vakantieparken; en het vergroten van de bewustwording van de provinciale organisatie voor ondermijnende criminaliteit.

² '[Zeeuwse norm weerbare overheid](#)', Zeeland.nl

3. Opgaven landelijk gebied

Het regeerakkoord voorziet een grote rol voor een gebiedsgerichte aanpak bij de grote opgaven van deze tijd in het landelijk gebied. Provincies Groningen en Friesland verstrekken een bijdrage aan drie agrarische collectieven in Noord-Nederland (Noardlike Fryske Wâlden, Groningen Midden en Groningen West). Het ministerie van LNV wil hen, via provincie Groningen, hierbij graag financieel ondersteunen en stelt hiervoor € 0,25 miljoen beschikbaar aan de provincie Groningen. Groningen fungeert als ingang voor de decentralisatie-uitkering en zal, indien nodig, het verrekenen met Friesland.

De drie collectieven gaan experimenteren met een vernieuwende aanpak van gebiedsgericht samenwerken door de ontwikkeling van een gebiedsofferte om aan deze maatschappelijke opgaven bij te dragen. In een gebiedsofferte is opgenomen welke maatregelen en middelen nodig zijn om het gewenste resultaat in een gebied te bereiken. Een gebiedsofferte bevat daarmee het 'aanbod' vanuit het gebied voor het leveren van (maatschappelijke) diensten ten gunste van het verbeteren van de bodem, de waterkwaliteit, de biodiversiteit en het landschap.

4 Overige mededelingen

4.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat diverse mededelingen over de provinciefinanciën. Paragraaf 4.2 bevat mededelingen over het provinciefonds die zowel betrekking hebben op de algemene uitkering als op de decentralisatie-uitkeringen. Vervolgd wordt met mededelingen op het terrein van de provinciefinanciën.

4.2 Provinciefondstotalen, bevoorschotting en nominale ontwikkelingen

Provinciefondstotalen

Tabel 4.2.1 bevat een overzicht van de provinciefondstotalen 2022–2027. In de tabel zijn de bedragen uit de hoofdstukken 2 en 3 bij elkaar gebracht.

Tabel 4.2.1 Provinciefondstotalen 2022-2027 (bedragen in duizenden euro's)

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Algemene uitkering	2.769.440	2.943.285	3.145.068	3.219.357	3.118.146	3.114.012
Decentralisatie-uitkeringen	67.153	53.038	52.759	51.084	51.084	22.206
Totaal	2.836.593	2.996.323	3.197.827	3.270.441	3.169.230	3.136.218

Bevoorschotting

De bedragen 2022 uit de tabel zullen worden verwerkt in de bevoorschotting vanaf 3 oktober 2022. Tot dat tijdstip is de bevoorschotting gebaseerd op de meicirculaire 2022.

De termijnbedragen 2022 staan in bijlage 8. De voorschotbedragen 2022 zoals opgenomen in deze bijlage zullen, conform de decembercirculaire 2022, op 12 december 2022 (termijn 50) aan de geactualiseerde omvang en verdeling van het provinciefonds worden aangepast. U wordt hierover geïnformeerd in de decembercirculaire 2022. De termijnbedragen in bijlage 8 gelden tot en met 5 december 2022 (termijn 49). De betalingen van de voorschotten vinden plaats op de door de provincies aangegeven rekeningen.

In bijlage 15 treft u de voorschotbedragen over 2023 aan zoals die voor de eerste maal per valutadatum 2 januari 2023 betaalbaar worden gesteld.

Voor de volledigheid: aan de berekening van de voorschotten kunnen geen rechten worden ontleend voor de definitieve vaststelling van de uitkeringen.

Nominale ontwikkelingen

De algemene uitkering is via het accres afhankelijk van de ontwikkeling van de totale rijksuitgaven (accresrelevante uitgaven; ARU) waarin rekening is gehouden met loon- en prijsontwikkelingen. Daarmee is de algemene uitkering in de meerjarenraming uitgedrukt in het prijspeil van het betreffende jaar ofwel in lopende prijzen. De decentralisatie-uitkeringen kennen geen specifieke correctie voor loon- en prijsontwikkelingen en betreffen nominale bedragen. De decentralisatie-

uitkeringen tellen wel mee in de grondslag voor de berekening van het accres.

Het is van belang dat provincies in hun ramingen rekening houden met de loon- en prijsontwikkelingen. Om provincies die niet beschikken over eigen loon- en prijsindexen te faciliteren bij het omgaan met loon- en prijsontwikkelingen is tabel 4.2.2 opgenomen. De tabel bevat een aantal loon- en prijsindicatoren die het Centraal Planbureau (CPB) onderscheidt voor de overheidssector. De cijfers zijn ontleend aan de meest recente publicaties van het CPB. Voor nadere informatie verwijzen wij naar de regelmatig bijgestelde prognoses op de website van het Centraal Planbureau ([CPB](#)), met name de rubriek Macro Economische Verkenning (MEV 2023).

Tabel 4.2.2 Prijsindexen CPB* MEV 2023 en CEP 2022***

mutaties per jaar in %	2022	2023	2024	2025	2026	2027**
Prijs bruto binnenlands product (pbbp)	3,4	4,9	2,5	2,5	2,2	2,2
Prijs nationale bestedingen (pnb)	3,8	4,9	2,5	2,5	2,1	2,1
Nationale consumentenprijsindex (cpi)	5,2	2,6	2,4	2,5	2,0	2,0
Loonvoet sector overheid	4,3	3,3	4,2	4,1	3,9	3,9
Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers	4,8	2,8	3,9	3,8	3,6	3,6
Prijs overheidsconsumptie, netto materieel (imoc)	4,1	5,9	2,4	2,4	1,9	1,9

* toelichting/ verduidelijking bij de kerngegevens is te vinden op: <https://www.cpb.nl/artikel/toelichting-bij-kerngegevenstabel>

** 2023 is op basis van de MEV 2023, 2022 en 2024 - 2026 is op basis van de CEP 2022

*** cijfers 2026 zijn doorgetrokken naar 2027

4.3 Provinciale opcenten motorrijtuigenbelasting

Ingevolge de Provinciewet, artikel 222, tweede lid, bedraagt het aantal opcenten motorrijtuigenbelasting dat provincies mogen heffen voor de belastingtijdvakken die na 31 december 2022 aanvangen ten hoogste (afgerond) 125,8%. Op grond van artikel 222, vierde lid van de Provinciewet wordt dit aantal jaarlijks aangepast met de tabelcorrectiefactor, bedoeld in artikel 10.2 van de Wet op de inkomstenbelasting 2001. Formeel vindt de vaststelling van het nieuwe maximum van het aantal te heffen provinciale opcenten motorrijtuigenbelasting voor de belastingtijdvakken die na 31 december 2022 aanvangen plaats in december 2022, bij een ministeriële regeling van de Minister van Financiën (FIN) waarmee de jaarlijkse belastingtarieven worden aangepast aan de prijsontwikkeling.

De tabelcorrectiefactor per 1 januari 2023, bedoeld in artikel 10.2 van de Wet inkomstenbelasting 2001, is echter al wel bepaald en bedraagt 1,063. Dit betekent dat het aantal opcenten motorrijtuigenbelasting dat provincies mogen heffen voor de belastingtijdvakken die na 31 december 2022 aanvangen ten hoogste (afgerond) **125,8%** bedraagt ($1,063 \times 118,4\%^3$).

³ 118,4% = provinciale opcenten 2022 ([zie paragraaf 4.3 van de septembercirculaire 2021](#))

4.4 Herijking provinciefonds

In juni 2021 is onderzoeksbureau Cebeon (in samenwerking met adviesbureau Lysias) gecontracteerd voor de uitvoering van het herijkingsonderzoek provinciefonds. Het doel van dit onderzoek is te komen tot een geactualiseerd model voor de verdeling van de algemene uitkering van het provinciefonds dat voldoet aan de eisen van de Financiële verhoudingswet. Het onderzoek wordt begeleid door een begeleidingscommissie waarin IPO, enkele provincies en de ROB zitting hebben. De provincies worden verder bij het onderzoek betrokken door middel van presentaties in de Ambtelijke Adviescommissie Financiën (AAC) en in de Bestuurlijke Adviescommissie (BAC) Financiën van de provincies.

In paragraaf 4.3 van de meicirculaire provinciefonds 2022 bent u geïnformeerd over de eerste fase van het herijkingsonderzoek provinciefonds. De tweede fase van het onderzoek betreft het ontwikkelen van een nieuw verdeelvoorstel voor het provinciefonds door per uitgaven- en inkomstencuster een verdeelformule te ontwikkelen. De planning is dat het onderzoek najaar 2022 zal zijn afgerond.

4.5 Klimaat en energie

Medeoverheden krijgen naar aanleiding van het Klimaatakkoord en het Coalitieakkoord veel nieuwe taken op het terrein van de sectoren gebouwde omgeving, mobiliteit, industrie, landbouw en elektriciteit. De Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) heeft advies uitgebracht genaamd "Van Parijs naar Praktijk" met daarin de geschatte uitvoeringsmiddelen die medeoverheden nodig hebben voor de periode 2022-2030 voor de uitvoering van Klimaat- en Energiebeleid.⁴

In de meicirculaire 2022 (paragraaf 3.2.1) is reeds bekend gemaakt dat vanaf 2023 tot en met 2030 gemeenten en provincies meer uitvoeringsmiddelen voor klimaat- en energiebeleid krijgen. Om de uitvoering van het bestaande klimaatbeleid in 2022 te kunnen voortzetten is van de toekomstige uitvoeringsmiddelen in de meicirculaire reeds € 5,670 miljoen naar 2022 verschoven. De verdeling is in de meicirculaire 2022 (zie paragraaf 3.2.1) gecommuniceerd.

Over de resterende middelen die in het Coalitieakkoord zijn gereserveerd voor de uitvoeringskosten van medeoverheden voor het klimaatakkoord en aanvullend klimaatbeleid vinden nog gesprekken plaats tussen onder andere de VNG, het IPO en het Rijk.

In 2024 wordt er een herijking uitgevoerd ten aanzien van de benodigde en beschikbare uitvoeringsmiddelen.

4.6 Individuele referentiewaarden EMU-saldo provincies 2023

In het Bestuurlijk Overleg Financiële verhoudingen van 23 maart jl. is afgesproken de regeling *vaststelling gelijkwaardige inspanning decentrale overheden inzake het EMU-saldo* die liep tot en met 2022, met één jaar te verlengen tot en met 2023. Dat betekent dezelfde EMU-norm van -0.4

⁴ ['Adviesrapport Van Parijs naar praktijk'](#), Raadopenbaarbestuur.nl

procent van het bruto binnenlands product (BBP) bij eenzelfde onderverdeling naar overheidslaag. Momenteel ligt deze aangepaste regeling middels een zogenaamde voorhangprocedure in de Tweede Kamer om deze voorgenomen verlenging goed te keuren⁵.

Onder voorbehoud van deze goedkeuring zal deze regeling in werking treden met ingang van 1 januari 2023. In het najaar van 2022 wordt een eerste overleg over de EMU-saldonormen voor de drie jaren na 2023 ingepland.

In de tot en met 2023 te verlengen regeling wordt het collectieve aandeel van de decentrale overheden in het EMU-saldo bepaald alsmede de uitsplitsing daarvan per bestuurslaag⁶. Om provincies en gemeenten tijdig een beeld te geven wat dit voor hen betekent, publiceert het ministerie van BZK in lijn met de Wet Hof individuele EMU-referentiewaarden. De referentiewaarden voor provincies zijn in bijlage 17 opgenomen⁷ en tot stand gekomen door het totaalbedrag uit de tabel hieronder op basis van de begrotingstotalen over de provincies te verdelen.

Tabel 4.6.1: macronorm per bestuurslaag

	Gemeenten	Provincies	Waterschappen	Totaal
Verdeling macronorm 2023 (in % BBP)	0,27	0,08	0,05	0,40
Verdeling macronorm 2023 (x € 1000)	2.683.341	795.064	496.915	3.975.320

Geraamde BBP 2023 (x € 1000) = 993.830.000

Een individuele EMU-referentiewaarde is geen norm, maar een indicatie van het aandeel dat een provincie of gemeente in de gezamenlijke tekortnorm heeft. De Wet Hof bepaalt dat de individuele referentiewaarde voor het EMU-saldo van de individuele overheden naast het eigen aandeel ook het aandeel in openbare lichamen betreft. Het aandeel in openbare lichamen is het deel van het EMU-saldo van de gemeenschappelijke regelingen dat aan de betreffende deelnemende individuele decentrale overheid wordt toegerekend. Een deel van het EMU-saldo van de gemeenschappelijke regelingen maakt dus onderdeel uit van het EMU-saldo van de deelnemende decentrale overheden.

4.7 Website provinciefinanciën www.findo.nl

De gegevens in de online database met informatie over de financiën van decentrale overheden (www.findo.nl) worden op regelmatige basis geactualiseerd.

De Iv3-data, zoals die door gemeenten en provincies zijn aangeleverd bij het Centraal Bureau voor de statistiek (CBS), en informatie over de financiële kengetallen zijn bijgewerkt tot en met de begroting van 2021. De originele begrotingen en jaarstukken van gemeenten en provincies tot en met 2019 (jaarrekeningen) en 2021 (begrotingen) zijn aan de website toegevoegd. In het najaar worden de originele jaarrekeningen over 2020 toegevoegd. Door deze informatie en openbare

⁵ 'Concept regeling EMU-norm 2023 decentrale overheden', Overheid.nl

⁶ 'Regeling van de Staatssecretaris van Financiën van 31 januari 2019, houdende de vaststelling van de gelijkwaardige inspanning van de decentrale overheden inzake het EMU-saldo', Overheid.nl

⁷ Deze berekening is gebaseerd op een voorlopige voorspelling van het BBP 2022 uit de Macro Economische Verkenning (MEV) en op de begrotingstotalen 2021 van gemeenten en provincies. De uiteindelijke referentiewaarden worden gebaseerd op het definitieve BBP 2022.

documenten op één plaats beschikbaar te stellen, wil het ministerie van BZK bijdragen aan de transparantie en openbaarheid van de financiën van decentrale overheden.

Bijlagen

Bijlage 1 Ontwikkeling algemene uitkering 2022-2027

Ontwikkeling algemene uitkering 2022-2027 (bedragen in duizenden euro's)

Uitkeringsjaar	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Uitkeringen voorafgaand jaar	2.433.693	2.769.440	2.943.285	3.145.068	3.219.357	3.118.146
algemene mutaties						
Accres	177.983	256.570	215.106	197.612	-141.889	77.441
Plafond BTW-compensatiefonds	38.207	-77.124				
Opschalingskorting (coalitieakkoord)	10.000	10.000	10.000	10.000	-40.000	
Generieke Digitale Infrastructuur	499	-740				
Minder provincies	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000		
Eenmalige rijksbijdrage					80.000	-80000
Onderzoeksbudget provinciefonds	250					
taakmutaties						
Wet Open Overheid (structureel)	2.708	677	677	677	678	
Wet Open Overheid (incidenteel)	1.388	187				-1.575
Overheveling verkeer- en vervoertaken	-1.152					
Programma Natuur	337	-4.298	-14.000			
Regionaal cultuuraanbod (covid-19)	-9.900					
Opcenten MRB (coalitieakkoord)	124.000			-124.000		
Bodembescherming	1.427	-1.427				
stand deze circulaire	2.769.440	2.943.285	3.145.068	3.219.357	3.118.146	3.114.012

Bijlage 2 Overzicht decentralisatie-uitkeringen 2022–2027

Uitkeringsjaar	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Vindplaats
Waddenfonds	28.878	28.878	28.878	28.878	28.878		juncirc. 2012, § 3.9
Monumentenzorg	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	sepcirc. 2017, H3
Fryske Akademy	1.559	1.559	1.559	1.559	1.559	1.559	sepcirc. 2020, H3
Drugsdumpingen	1.000	1.000	1.000				sepcirc. 2020, H3
Versterking omgevingsveiligheidsdiensten	675	675	675				sepcirc. 2020, H3
Na-ijlende effecten mijnbouw	647	647	647	647	647	647	deccirc. 2021, H3
Wet gebruik Friese taal	150	150					meircirc. 2020, H3
DINGtiid	29	29					meircirc. 2021, H3
Uitvoeringskosten klimaatakkoord	5.670						meircirc. 2022, H3
Regionale Energie Strategieën	2.677						meircirc. 2022, H3
Erfgoed Deal	596						meircirc. 2022, H3
Fries in het MBO	200	100					meircirc. 2022, H3
Vernieuwde aanpak gebiedsgericht werken	124						meircirc. 2022, H3
Wildbeheer Limburg	23						meircirc. 2022, H3
weerbaar bestuur kleine gemeenten	4.800						sepcirc. 2022, H3
Aanpak vakantieparken	100						sepcirc. 2022, H3
Opgaven landelijk gebied	25						sepcirc. 2022, H3
Totaal decentralisatie-uitkeringen	67.153	53.038	52.759	51.084	51.084	22.206	

Bijlage 3 Bedragen per eenheid 2022

Overzicht verdeelmaatstaven en bedragen per eenheid 2022

Uitkeringsfactor	1,221
Maatstaf	Bedrag per eenheid 2022
Inwoners	166,74
Miljoenen inwoners	-17,82
Inwoners landelijk gebied	64,47
Inwoners vervoerregio	-91,35
Aandeel binnenwater	3,05
Oeverlengte	436,77
Opcenten MRB	-65,90
Rendement eigen vermogen	per provincie verschillend, zie bijlage 14
Provinciespecifiek vast bedrag	per provincie verschillend, zie bijlage 11

Bijlage 4 Overzicht provinciespecifieke vaste bedragen 2022

	Provinciespecifiek vast bedrag 2022 meicirc 2022	Mutatie Programma Natuur deze circulaire	Provinciespecifiek vast bedrag 2022 deze circulaire
Groningen	53.184.667,47	656.392,02	53.841.059,49
Fryslân	44.545.780,58	1.556.338,38	46.102.118,96
Drenthe	46.847.904,24	1.562.003,28	48.409.907,52
Overijssel	32.687.054,54	1.956.956,26	34.644.010,80
Gelderland	69.416.047,24	1.900.371,07	71.316.418,31
Utrecht	52.198.801,09	835.507,97	53.034.309,06
Noord-Holland	49.410.902,42	1.258.176,71	50.669.079,13
Zuid-Holland	50.802.297,91	1.159.881,65	51.962.179,56
Zeeland	44.885.020,59	665.129,87	45.550.150,46
Noord-Brabant	45.575.900,64	1.925.763,96	47.501.664,60
Limburg	44.863.871,86	819.125,46	45.682.997,32
Flevoland	48.785.752,92	692.764,71	49.478.517,63

NB De bedragen in deze tabel zijn zoals gebruikelijk gepresenteerd exclusief uitkeringsfactor

Bijlage 5 Volumina maatstaven 2022

Volumina 2022

	Inwoners	Miljoenen inwoners	Inwoners landelijk gebied	Inwoners vervoerregio	Aandeel binnenwater	Oeverlengte	Opcenten motorrijtuigen belasting	Rendement eigen vermogen	Provinciespecifiek vast bedrag
Groningen	590.170	348.301	312.650	0	1.786.179	60.330	663.492,06	1	1
Fryslân	654.019	427.741	438.370	0	2.443.399	111.399	833.333,33	1	1
Drenthe	497.743	247.748	335.780	0	871.295	53.596	666.304,35	1	1
Overijssel	1.171.910	1.373.373	534.090	0	3.625.626	72.327	1.471.839,80	1	1
Gelderland	2.110.472	4.454.092	948.590	0	7.369.374	82.121	2.607.064,02	1	1
Utrecht	1.369.873	1.876.552	335.030	0	6.611.182	73.682	1.807.741,94	1	1
Noord-Holland	2.909.827	8.467.093	523.460	1.605.370	16.525.569	168.733	3.374.079,53	1	1
Zuid-Holland	3.753.944	14.092.096	550.470	2.418.408	50.643.920	193.006	3.924.836,60	1	1
Zeeland	386.767	149.589	248.780	0	2.116.154	40.070	521.263,67	1	1
Noord-Brabant	2.592.874	6.722.996	1.013.770	0	9.320.869	89.167	3.491.206,03	1	1
Limburg	1.118.302	1.250.599	528.120	0	3.439.645	28.979	1.436.156,76	1	1
Flevoland	<u>434.771</u>	<u>189.026</u>	<u>139.220</u>	<u>0</u>	<u>2.987.855</u>	<u>38.796</u>	<u>688.564,48</u>	<u>1</u>	<u>1</u>
Totaal	17.590.672	39.599.206	5.908.330	4.023.778	107.741.067	1.012.206	21.485.882,57	12	12

Bijlage 6 Overzicht decentralisatie-uitkeringen 2022 per provincie

Verdeling decentralisatie-uitkeringen 2022

	Monu- mentenzorg	Waddenfonds	Na-ijlende effecten mijnbouw	Wet gebruik Friese taal	Fryske Akademie
Groningen	1.083.818	9.626.000	0	0	0
Fryslân	1.348.915	9.626.000	0	150.000	1.559.000
Drenthe	738.935	0	0	0	0
Overijssel	1.658.409	0	0	0	0
Gelderland	2.680.834	0	0	0	0
Utrecht	2.292.840	0	0	0	0
Noord-Holland	2.562.441	9.626.000	0	0	0
Zuid-Holland	2.326.942	0	0	0	0
Zeeland	913.307	0	0	0	0
Noord-Brabant	2.325.655	0	0	0	0
Limburg	1.938.949	0	647.000	0	0
Flevoland	<u>128.955</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal	20.000.000	28.878.000	647.000	150.000	1.559.000

Verdeling decentralisatie-uitkeringen 2022 (vervolg)

	Drugsdumpingen	Versterking omgevings- veiligheids- diensten	DINGtiid	Regionale Energie Strategieën	Erfgoed Deal
Groningen	9.872	30.000	0	0	0
Fryslân	9.872	26.000	29.000	0	0
Drenthe	17.358	17.000	0	418.894	0
Overijssel	28.588	42.000	0	918.210	0
Gelderland	135.271	78.000	0	0	533.000
Utrecht	34.203	32.000	0	0	0
Noord-Holland	49.176	76.000	0	1.062.014	0
Zuid-Holland	116.555	168.000	0	0	63.000
Zeeland	30.460	31.000	0	0	0
Noord-Brabant	380.455	114.000	0	0	0
Limburg	176.447	50.000	0	0	0
Flevoland	<u>11.743</u>	<u>11.000</u>	<u>0</u>	<u>278.008</u>	<u>0</u>
Totaal	1.000.000	675.000	29.000	2.677.126	596.000

Verdeling decentralisatie-uitkeringen 2022 (vervolg)

	Fries in het MBO	Vernieuwde aanpak gebiedsgericht werken	Uitvoerings- kosten klimaat akkoord	Wildbeheer Limburg
Groningen	0	0	294.840	0
Fryslân	200.000	0	306.180	0
Drenthe	0	0	238.140	0
Overijssel	0	0	408.240	0
Gelderland	0	124.000	691.740	0
Utrecht	0	0	362.880	0
Noord-Holland	0	0	697.410	0
Zuid-Holland	0	0	958.230	0
Zeeland	0	0	215.460	0
Noord-Brabant	0	0	873.180	0
Limburg	0	0	430.920	23.000
Flevoland	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>192.780</u>	<u>0</u>
Totaal	200.000	124.000	5.670.000	23.000

Verdeling decentralisatie-uitkeringen 2022 (vervolg)

	Weerbaar bestuur kleine gemeenten	Aanpak vakantieparken	Opgaven landelijk gebied	Totaal
Groningen	400.000	100.000	25.000	11.569.530
Fryslân	400.000	0	0	13.654.967
Drenthe	400.000	0	0	1.830.327
Overijssel	400.000	0	0	3.455.447
Gelderland	400.000	0	0	4.642.845
Utrecht	400.000	0	0	3.121.923
Noord-Holland	400.000	0	0	14.473.041
Zuid-Holland	400.000	0	0	4.032.727
Zeeland	400.000	0	0	1.590.227
Noord-Brabant	400.000	0	0	4.093.290
Limburg	400.000	0	0	3.666.316
Flevoland	400.000	0	0	1.022.486
Totaal	4.800.000	100.000	25.000	67.153.126

Bijlage 7 Verdeling provinciefondsuitkeringen 2022

Verdeling provinciefondsuitkeringen 2022

	Uitkeringsbasis	Algemene uitke- ring bruto (kolom 1 * uf)	OEM / ver- mogen	MRB-capaciteit	Algemene uitkering netto (kolom 2 t/m 4)	Decentralisatie- uitkeringen	Totale uitkeringen provinciefonds (kolom 5 en 6)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Groningen	197.994.007	241.713.900	-8.803.660	-43.724.127	189.186.113	11.569.530	200.755.643
Fryslân	231.900.724	283.107.702	-15.806.425	-54.916.666	212.384.611	13.654.967	226.039.578
Drenthe	174.703.017	213.279.928	-3.364.478	-43.909.457	166.005.993	1.830.327	167.836.320
Overijssel	282.655.983	345.070.444	-28.769.476	-96.994.243	219.306.725	3.455.447	222.762.172
Gelderland	463.344.777	565.657.894	-57.073.141	-171.805.519	336.779.234	4.642.845	341.422.079
Utrecht	321.952.353	393.044.011	-6.786.948	-119.130.194	267.126.869	3.121.923	270.248.792
Noord-Holland	396.167.450	483.646.858	-18.256.839	-222.351.841	243.038.178	14.473.041	257.511.219
Zuid-Holland	480.104.068	586.117.874	-2.481.924	-258.646.732	324.989.218	4.032.727	329.021.945
Zeeland	147.368.494	179.909.554	-10.021.375	-34.351.276	135.536.903	1.590.227	137.127.130
Noord-Brabant	492.765.560	601.575.203	-46.093.443	-230.070.477	325.411.283	4.093.290	329.504.573
Limburg	267.058.970	326.029.389	-23.792.099	-94.642.730	207.594.560	3.666.316	211.260.876
Flevoland	<u>153.637.191</u>	<u>187.562.468</u>	<u>-105.754</u>	<u>-45.376.399</u>	<u>142.080.315</u>	<u>1.022.486</u>	<u>143.102.801</u>
Totaal	3.609.652.595	4.406.715.225	-221.355.562	-1.415.919.661	2.769.440.002	67.153.126	2.836.593.128

Bijlage 8 Bevoorschotting 2022

Bevoorschotting uitkeringsjaar 2022

	Verleende voorschotten termijn 1 t/m 39			Te verlenen voorschotten termijn 40 t/m 50		
	<i>Algemene uitkering</i>	<i>Decentralisatie-uitkeringen</i>	<i>Totaal uitkeringen provinciefonds*</i>	<i>Algemene uitkering</i>	<i>Decentralisatie-uitkeringen</i>	<i>Totaal uitkeringen provinciefonds**</i>
Groningen	143.194.896	8.544.471	151.739.367	45.991.217	3.025.059	49.016.276
Fryslân	159.732.937	10.218.234	169.951.171	52.651.674	3.436.733	56.088.407
Drenthe	124.747.701	959.062	125.706.763	41.258.292	871.265	42.129.557
Overijssel	163.949.656	2.067.117	166.016.773	55.357.069	1.388.330	56.745.399
Gelderland	251.396.223	2.987.972	254.384.195	85.383.011	1.654.873	87.037.884
Utrecht	199.278.105	2.036.619	201.314.724	67.848.764	1.085.304	68.934.068
Noord-Holland	180.547.250	10.557.638	191.104.888	62.490.928	3.915.403	66.406.331
Zuid-Holland	242.873.163	2.590.133	245.463.296	82.116.055	1.442.594	83.558.649
Zeeland	102.409.164	877.019	103.286.183	33.127.739	713.208	33.840.947
Noord-Brabant	240.261.333	2.672.657	242.933.990	85.149.950	1.420.633	86.570.583
Limburg	156.595.699	2.439.541	159.035.240	50.998.861	1.226.775	52.225.636
Flevoland	103.803.830	373.334	104.177.164	38.276.485	649.152	38.925.637
Totaal	2.068.789.957	46.323.797	2.115.113.754	700.650.045	20.829.329	721.479.374

* De bedragen in deze kolom zijn gelijk aan 26 maal het totale bevoorschottingsbedrag uit de decembercirculaire 2021 plus 13 maal het totale bevoorschottingsbedrag uit de meicirculaire 2022.

** De bedragen zijn het verschil van de overeenkomstige bedragen in bijlage 7 en deze bijlage.

Te verlenen voorschotten op de uitkeringen over 2022 vanaf 3 oktober 2022 (termijn 40 t/m 49*)

	<i>Algemene uitkering</i>	<i>Decentralisatie- uitkeringen</i>	<i>Totaal uitkeringen provinciefonds</i>
Groningen	4.181.020	275.005	4.456.025
Fryslân	4.786.516	312.430	5.098.946
Drenthe	3.750.754	79.206	3.829.960
Overijssel	5.032.461	126.212	5.158.673
Gelderland	7.762.092	150.443	7.912.535
Utrecht	6.168.069	98.664	6.266.733
Noord-Holland	5.680.993	355.946	6.036.939
Zuid-Holland	7.465.096	131.145	7.596.241
Zeeland	3.011.613	64.837	3.076.450
Noord-Brabant	7.740.905	129.148	7.870.053
Limburg	4.636.260	111.525	4.747.785
Flevoland	3.479.680	59.014	<u>3.538.694</u>
Totaal	63.695.459	1.893.575	65.589.034

* De bedragen in deze bijlage zijn gelijk aan de bedragen in bijlage 8 gedeeld door 11.

Bijlage 9 Berekening provinciale opbrengst per opcent MRB 2022

Provinciale opbrengst per opcent MRB voor uitkeringsjaar 2022

	(1) <i>Opbrengst opcenten MRB 2022 Prognose</i>	(2) <i>Opcenten 2022</i>	(3) <i>Opbrengst opcenten MRB 2022 per opcent (k.1 : k.2)</i>
Groningen	62.700.000	94,5	663.492,06
Fryslân	72.500.000	87,0	833.333,33
Drenthe	61.300.000	92,0	666.304,35
Overijssel	117.600.000	79,9	1.471.839,80
Gelderland	236.200.000	90,6	2.607.064,02
Utrecht	140.100.000	77,5	1.807.741,94
Noord-Holland	229.100.000	67,9	3.374.079,53
Zuid-Holland	360.300.000	91,8	3.924.836,60
Zeeland	42.900.000	82,3	521.263,67
Noord-Brabant	277.900.000	79,6	3.491.206,03
Limburg	113.600.000	79,1	1.436.156,76
Flevoland	<u>56.600.000</u>	82,2	<u>688.564,48</u>
Totaal	1.770.800.000		21.485.882,57

Bijlage 10 Bedragen per eenheid 2023

Overzicht verdeelmaatstaven en bedragen per eenheid 2023

Uitkeringsfactor	1,275
Maatstaf	Bedrag per eenheid 2023
Inwoners	166,74
Miljoenen inwoners	-17,82
Inwoners landelijk gebied	64,47
Inwoners vervoerregio	-91,35
Aandeel binnenwater	3,05
Oeverlengte	436,77
Opcenten MRB	-65,90
Rendement eigen vermogen	per provincie verschillend, zie bijlage 21
Provinciespecifiek vast bedrag	per provincie verschillend, zie bijlage 18

Bijlage 11 Overzicht provinciespecifieke vaste bedragen 2023

	Provinciespecifiek vast bedrag 2023 meicirc 2022	Mutatie Programma Natuur 2022 deze circulaire	Mutatie Programma Natuur 2023 deze circulaire	Provinciespecifiek vast bedrag 2023 deze circulaire
Groningen	53.257.744,51	656.392,02	-148.744,31	53.765.392,22
Fryslân	44.462.241,40	1.556.338,38	-370.501,29	45.648.078,49
Drenthe	46.757.107,74	1.562.003,28	-376.998,99	47.942.112,03
Overijssel	32.842.263,33	1.956.956,26	-437.624,93	34.361.594,66
Gelderland	69.255.639,04	1.900.371,07	-452.844,41	70.703.165,70
Utrecht	52.099.381,73	835.507,97	-190.210,04	52.744.679,66
Noord-Holland	49.364.052,55	1.258.176,71	-216.400,71	50.405.828,55
Zuid-Holland	50.366.915,83	1.159.881,65	-262.488,99	51.264.308,49
Zeeland	45.084.173,52	665.129,87	-151.199,42	45.598.103,97
Noord-Brabant	45.334.672,39	1.925.763,96	-418.734,96	46.841.701,39
Limburg	45.061.095,57	819.125,46	-176.856,70	45.703.364,33
Flevoland	48.826.718,63	692.764,71	-169.340,74	49.350.142,60

NB De bedragen in deze tabel zijn zoals gebruikelijk gepresenteerd exclusief uitkeringsfactor

Bijlage 12 Volumina maatstaven 2023

Volumina 2023

	Inwoners	Miljoenen inwoners	Inwoners landelijk gebied	Inwoners vervoerregio	Aandeel binnenwater	Oeverlengte	Opcenten motorrijtuigen belasting	Rendement eigen vermogen	Provinciespecifiek vast bedrag
Groningen	590.170	348.301	312.650	0	1.786.179	60.330	670.790,47	1	1
Fryslân	654.019	427.741	438.370	0	2.443.399	111.399	842.500,00	1	1
Drenthe	497.743	247.748	335.780	0	871.295	53.596	673.633,70	1	1
Overijssel	1.171.910	1.373.373	534.090	0	3.625.626	72.327	1.488.030,04	1	1
Gelderland	2.110.472	4.454.092	948.590	0	7.369.374	82.121	2.635.741,72	1	1
Utrecht	1.369.873	1.876.552	335.030	0	6.611.182	73.682	1.827.627,10	1	1
Noord-Holland	2.909.827	8.467.093	523.460	1.605.370	16.525.569	168.733	3.411.194,40	1	1
Zuid-Holland	3.753.944	14.092.096	550.470	2.418.408	50.643.920	193.006	3.968.009,80	1	1
Zeeland	386.767	149.589	248.780	0	2.116.154	40.070	526.997,57	1	1
Noord-Brabant	2.592.874	6.722.996	1.013.770	0	9.320.869	89.167	3.529.609,30	1	1
Limburg	1.118.302	1.250.599	528.120	0	3.439.645	28.979	1.451.954,48	1	1
Flevoland	<u>434.771</u>	<u>189.026</u>	<u>139.220</u>	<u>0</u>	<u>2.987.855</u>	<u>38.796</u>	<u>696.138,69</u>	<u>1</u>	<u>1</u>
Totaal	17.590.672	39.599.206	5.908.330	4.023.778	107.741.067	1.012.206	21.722.227,27	12	12

Bijlage 13 Verdeling decentralisatie-uitkeringen 2023

Verdeling decentralisatie-uitkeringen 2023

	Monu- mentenzorg	Waddenfonds	Na-ijlende effecten mijnbouw	Wet gebruik Friese taal	Fryske Akademie
Groningen	1.083.818	9.626.000	0	0	0
Fryslân	1.348.915	9.626.000	0	150.000	1.559.000
Drenthe	738.935	0	0	0	0
Overijssel	1.658.409	0	0	0	0
Gelderland	2.680.834	0	0	0	0
Utrecht	2.292.840	0	0	0	0
Noord-Holland	2.562.441	9.626.000	0	0	0
Zuid-Holland	2.326.942	0	0	0	0
Zeeland	913.307	0	0	0	0
Noord-Brabant	2.325.655	0	0	0	0
Limburg	1.938.949	0	647.000	0	0
Flevoland	<u>128.955</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal	20.000.000	28.878.000	647.000	150.000	1.559.000

Verdeling decentralisatie-uitkeringen 2023 (vervolg)

	Drugsdumpingen	Versterking Omgevingsveiligheids- diensten	DINGtijd	Fries in het MBO	Totaal
Groningen	9.872	30.000	0	0	10.749.690
Fryslân	9.872	26.000	29.000	100.000	12.848.787
Drenthe	17.358	17.000	0	0	773.293
Overijssel	28.588	42.000	0	0	1.728.997
Gelderland	135.271	78.000	0	0	2.894.105
Utrecht	34.203	32.000	0	0	2.359.043
Noord-Holland	49.176	76.000	0	0	12.313.617
Zuid-Holland	116.555	168.000	0	0	2.611.497
Zeeland	30.460	31.000	0	0	974.767
Noord-Brabant	380.455	114.000	0	0	2.820.110
Limburg	176.447	50.000	0	0	2.812.396
Flevoland	<u>11.743</u>	<u>11.000</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>151.698</u>
Totaal	1.000.000	675.000	29.000	100.000	53.038.000

Bijlage 14 Verdeling provinciefondsuitkeringen 2023

Verdeling provinciefondsuitkeringen 2023

	Uitkeringsbasis	Algemene uitke- ring bruto (kolom 1 * uf)	OEM / ver- mogen	MRB-capaciteit	Algemene uitkering netto (kolom 2 t/m 4)	Decentralisatie- uitkeringen	Totale uitkeringen provinciefonds (kolom 5 en 6)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Groningen	197.918.340	252.277.536	-8.803.660	-44.205.092	199.268.784	10.749.690	210.018.474
Fryslân	231.446.684	295.014.596	-15.806.425	-55.520.750	223.687.421	12.848.787	236.536.208
Drenthe	174.235.222	222.089.739	-3.364.478	-44.392.461	174.332.800	773.293	175.106.093
Overijssel	282.373.567	359.928.785	-28.769.476	-98.061.180	233.098.129	1.728.997	234.827.126
Gelderland	462.731.525	589.822.898	-57.073.141	-173.695.379	359.054.378	2.894.105	361.948.483
Utrecht	321.662.723	410.008.892	-6.786.948	-120.440.626	282.781.318	2.359.043	285.140.361
Noord-Holland	395.904.200	504.641.136	-18.256.839	-224.797.711	261.586.586	12.313.617	273.900.203
Zuid-Holland	479.406.197	611.077.347	-2.481.924	-261.491.846	347.103.577	2.611.497	349.715.074
Zeeland	147.416.448	187.905.063	-10.021.375	-34.729.140	143.154.548	974.767	144.129.315
Noord-Brabant	492.105.596	627.264.695	-46.093.443	-232.601.253	348.569.999	2.820.110	351.390.109
Limburg	267.079.337	340.433.924	-23.792.099	-95.683.800	220.958.025	2.812.396	223.770.421
Flevoland	<u>153.508.816</u>	<u>195.670.729</u>	<u>-105.754</u>	<u>-45.875.540</u>	<u>149.689.435</u>	<u>151.698</u>	<u>149.841.133</u>
Totaal	3.605.788.654	4.596.135.340	-221.355.562	-1.431.494.778	2.943.285.000	53.038.000	2.996.323.000

Bijlage 15 Bevoorschotting 2023

Te verlenen voorschotten op de uitkeringen over 2023 vanaf 2 januari 2023 *

	<i>Algemene uitkering</i>	<i>Decentralisatie- uitkeringen</i>	<i>Totaal uitkeringen provinciefonds</i>
Groningen	3.985.376	214.994	4.200.370
Fryslân	4.473.748	256.976	4.730.724
Drenthe	3.486.656	15.466	3.502.122
Overijssel	4.661.963	34.580	4.696.543
Gelderland	7.181.088	57.882	7.238.970
Utrecht	5.655.626	47.181	5.702.807
Noord-Holland	5.231.732	246.272	5.478.004
Zuid-Holland	6.942.072	52.230	6.994.302
Zeeland	2.863.091	19.495	2.882.586
Noord-Brabant	6.971.400	56.402	7.027.802
Limburg	4.419.161	56.248	4.475.409
Flevoland	2.993.789	3.034	<u>2.996.823</u>
Totaal	58.865.702	1.060.760	59.926.462

* De bedragen in deze bijlage zijn gelijk aan de bedragen uit bijlage 14 van de circulaire gedeeld door 50, afgerond op hele euro's.

Bijlage 16 Overzicht meerjarige decentralisatie-uitkeringen

Overzicht meerjarige decentralisatie-uitkeringen

	Monumenten- zorg	Waddenfonds	Na-ijlende effecten mijnbouw	Fryske Akademie	Versterking Omgevingsveiligheids- diensten	Drugsdumpingen
	2024-2027	2024-2026	2024-2027	2024-2027	2024	2024
Groningen	1.083.818	9.626.000	0	0	30.000	9.872
Fryslân	1.348.915	9.626.000	0	1.559.000	26.000	9.872
Drenthe	738.935	0	0	0	17.000	17.358
Overijssel	1.658.409	0	0	0	42.000	28.588
Gelderland	2.680.834	0	0	0	78.000	135.271
Utrecht	2.292.840	0	0	0	32.000	34.203
Noord-Holland	2.562.441	9.626.000	0	0	76.000	49.176
Zuid-Holland	2.326.942	0	0	0	168.000	116.555
Zeeland	913.307	0	0	0	31.000	30.460
Noord-Brabant	2.325.655	0	0	0	114.000	380.455
Limburg	1.938.949	0	647.000	0	50.000	176.447
Flevoland	<u>128.955</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>11.000</u>	<u>11.743</u>
Totaal	20.000.000	28.878.000	647.000	1.559.000	675.000	1.000.000

Bijlage 17 Individuele referentiewaarden EMU-saldo provincies 2023

Individuele referentiewaarden EMU-saldo provincies 2023 (bedragen x € 1000)		
Provincie	Begrotingstotaal 2022 (na bestemming)	Referentiewaarde 2023 o.b.v. begrotingstotaal
Drenthe	353.438	36.116
Flevoland	230.352	23.538
Fryslan	518.925	53.026
Gelderland	1.246.735	127.396
Groningen	488.594	49.926
Limburg	545.904	55.783
Noord-Brabant	1.105.913	113.007
Noord-Holland	823.292	84.127
Overijssel	580.041	59.271
Utrecht	617.012	63.049
Zeeland	272.368	27.832
Zuid-Holland	998.134	101.993
Totaal	7.780.708	795.064

Deze brochure is een uitgave van:
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
BFR/Bekostiging Binnenlands Bestuur
Postbus 20011 | 2500 EA Den Haag

September 2022